

NÁRODOHOSPODÁŘSKÝ OBZOR 1 – 2007 ROČ. VII

Jaroslava Hečková

Rozvoj v oblasti technologií a inovací ako determinant ekonomického rozvoja krajiny

The Technological and Innovation Development as a Determinant of Country Economic Development

Summary:

This article analyses the basic aspects of technological and innovation development. The history and present state of understanding of technologies is discussed both in general and economically in particular ways. Hard and soft technologies are distinguished. The categorization of production factors is characterized from the view of technology development, and so are transfer and diffusion of technology and sustainable technology development. The concept of innovation and intra- and extra-enterprise sources of innovation are dealt with. By the way of conclusion, technological and innovation policies and their development stages are analyzed.

Anotace:

Tento text analyzuje základní aspekty technologického a inovačního rozvoje. Historie a současný stav porozumění technologiím jsou zde diskutovány obecně a zároveň ze specifického ekonomického pohledu. Je rozlišován těžký a lehký průmysl. Rozdělení výrobních faktorů je charakterizováno z pohledu technologického rozvoje. V článku je také rozebrán koncept inovace a vnitřní i vně-podnikové zdroje. V závěru se autor zabývá technologickými a inovačními politikami a jejich vývojovými stadii.

Michal Kvasnička

Implikace rakouské teorie cyklu pro strategii cílování inflace

The Implication of the Austrian Business Cycle Theory for the Inflation Targeting Strategy

Summary:

Austrian Business Cycle Theory created by Mises and Hayek shows how a manipulation with a credit and interest rate affects the time structure of production, and creates a business cycle. Whenever the interest rate is below its equilibrium level, new credit not supported by voluntary savings is created, which both rises the price level at an accelerated speed, and shifts factors of production to production stages of a higher order. When the expansion stops, voluntary savings are not big enough to support the lengthened production: factors of production are shifted back, and the specific ones are spoiled. The process may or may not manifest itself in aggregate data —it may be hidden in the structure of the aggregate product.

Implications for inflation targeting are straightforward: since the positive inflation in a growing economy is always associated with the interest rate below its equilibrium level, the goal of “small positive stable inflation” may be quite undesirable. Moreover, it is not obvious how stable positive inflation rate can be maintained. If it is done by lowering and rising the interest rate, it forces the economy to shift factors of production to the lengthier production processes and then back, hence wasting the capital. Inflation targeting is thus a fair improvement in

comparison to the older inflationistic policies with no commitment. Yet it still need not to be sufficient: a step to zero-inflation goal, or even deflation may be desirable.

Anotace:

Rakouská teorie hospodářského cyklu ukazuje, že pokud je úroková sazba vychýlena ze své rovnovážné úrovně, mění se krátkodobě časová struktura výroby. Ta je z pohledu domácností nevhodná a neefektivně využívá vzácné zdroje. Tento proces se spouští vždy, když se mění objem peněz v hospodářství. Nezáporná míra inflace v rostoucí ekonomice signalizuje, že úroková sazba je nižší než rovnovážná. Jedná se tedy o cíl, který destabilizuje hospodářství. Přitom tradiční makroekonomické ukazatele nejsou pro odhad optimální monetární politiky dostatečné. Důležité informace nenesou ani tak tradičně sledované makroagregáty, nýbrž mikroekonomické údaje. Cílování inflace představuje z pohledu Rakouské teorie hospodářského cyklu nesporné zlepšení oproti starším nepokrytě inflacionistickým politikám „bez závazku“, protože shora limituje objem zdrojů, který je využit neefektivně. Stále se však jedná o cíl destabilizující časovou strukturu výroby. Jako první přiblížení k ideálu rovnovážných úrokových sazeb se pak jeví cílování nulové inflace či mírné deflace. Dokonalé vyrovnání skutečné a rovnovážné úrokové sazby však zřejmě vyžaduje opustit nespolehlivou vazbu mezi diferencíalem mezi rovnovážnou a skutečnou úrokovou sazbou a cenovou hladinou a radikálně změnit celé institucionální prostředí.

Jindřich Marval

Několik poznámek k průběhu funkce agregátní poptávky

A Comment on the Development of the Aggregate Demand Curve

Summary:

The article deals with the problem of theoretical explanation of downward development of the aggregate demand curve. The so-called Pigou's effect and Keynes' effect of interest rates as well as briefly the Metzler's effect are critically examined. Two main contraindicative factors are identified – the cost (real wage) effect and marginal efficiency of capital effect which may eventually negate the Pigou's effect or Keynes' effect respectively.

Anotace:

Článek se zabývá problémem teoretického zdůvodnění klesající funkce agregátní poptávky, kdy je zkoumán tzv. Pigouův efekt a Keynesův efekt úrokových měr, ve stručnosti pak i Metzlerův efekt bohatství. Byly identifikovány kontraindikující faktory – nákladový efekt a efekt mezní efektivity kapitálu, které mohou eventuálně Pigouův resp. Keynesův efekt zvrátit.

Ladislav Průša

Plán rozvoje sociálních služeb jako nástroj pro odstranění dlouhodobých problémů v sociální oblasti

Planning of Social Services expansion as Means of Removing long-term Problems in Social Area

Summary:

The article describes the development of inputs to planning of social services expansion in regions, and illustrates which aspects it is necessary to take into account and which may be absent in the new plans.

Anotace:

Príspevek charakterizuje vývoj prístupů k plánování rozvoje sociálních služeb na regionální úrovni, ukazuje, které aspekty je přitom nutno zohlednit a jaké nedostatky mají doposud zpracované plány.

Petr Suchánek

Aplikace mikroekonomické koncepce ekonomické efektivity do podnikové praxe

Application of Microeconomic Conception of Economic Efficiency in Industrial Enterprises

Summary:

The paper is focused on an application of microeconomic conception of economic efficiency in industrial enterprises in the Czech Republic. The basic relationship of economic efficiency measurement level with the help of economic efficiency index as a ratio of real and maximal efficiency was deduced on the basis of the neoclassic model of a firm. A business economic model of a company, originating from the neoclassic model and accounting data, too, was constructed on the basis of an analogy. It made the construction of an economic efficiency ratio in practice possible, and furthermore it enabled us to measure the level of sample industrial enterprises efficiency. The legitimacy of the procedure and its results were tested by the means of regression equations made by computer programme MATLAB.

Anotace:

Článek je zaměřen na aplikaci mikroekonomické koncepce ekonomické efektivity v průmyslových podnicích v České republice. Základem měření ekonomické efektivity je konstrukce indexu ekonomické efektivity jako poměru skutečné a maximální efektivity, který byl odvozen na základě neoklasického modelu firmy. S využitím analogie byl sestaven podnikohospodářský model firmy, který vychází z neoklasického modelu firmy a z účetních dat. Tím byla umožněna konstrukce ukazatele ekonomické efektivity v praxi, což dále umožnilo zjišťovat úroveň ekonomické efektivity vzorku průmyslových podniků. Ověřování odvození ukazatele, resp. výsledků pak bylo testováno prostřednictvím hypotéz a s pomocí regresních rovnic v počítačovém programu MATLAB.

Michal Tvrdoň

Komparativní analýza systému sociálních benefitů v období nezaměstnanosti ve vybraných zemích EU

Comparative Analysis of Unemployment Benefit Systems within Selected EU Countries

Summary:

The presented article refers to unemployment benefits within selected EU countries. There has been a rise in benefit entitlements in most EU countries over the past 30 years. The OECD recommendations focus on lowering the generosity of unemployment benefits, increasing the motivation of low-income workers who became unemployed. For better demonstration, the author of this article created a specific unemployment benefits quadrangle. For most countries, the conception of unemployment benefits matches the whole social system setting. However, there is no unified view of social system reforms. The author suggests that creation of a single social system is not the right way to solve the problem of inconsonance in social systems within the EU.

Anotace:

Předkládaný text se zabývá dávkami v nezaměstnanosti ve vybraných zemích EU. Ve většině zemích EU jsme mohli v uplynulých 30 letech zaznamenat nárůst nároků na tyto dávky. Doporučení OECD se zaměřují na snížení obecnosti podpor v nezaměstnanosti a zvyšování

motivace nízko-příjmových dělníků, kteří přišli o práci. Pro lepší demonstraci vytvořil autor článku specifický čtyřúhelník dávek v nezaměstnanosti. Pro většinu zemí je koncepce podpor v nezaměstnanosti spojena s celkovým sociálním uspořádáním, nicméně neexistuje jednotný pohled na reformy sociálního systému. Autor tvrdí, že vytvoření jednotného sociálního systému není správným řešením problému rozdílnosti sociálních systémů v rámci EU.